

PORADNIKI
NA OBCASACH

PRAWO dla Pań

KRÓTKI KURS PRAWA DLA KAŻDEJ Z NAS

**SUPER
POMOC**

- Darowizny, spadki, testamenty
- Prawo na co dzień, prawo rodzinne
- Przewodnik po kodeksach i wzory dokumentów

PORADNIKI
NA OBCASACH

PRAWO dla Pań

KRÓTKI KURS PRAWA DLA KAŻDEJ Z NAS

Katarzyna Klukowska

LINGO

twoje wydawnictwo

[Kup książkę](#)

„Prawo dla Pań”

napisały, opracowały, zredagowały, zilustrowały

DZIEWCZYNY:

Monika Bem (redakcja),

Teresa Chylińska-Kur, KurkaStudio (projekt okładki i rysunki),

Katarzyna Klukowska (autorka),

Anna Laskowska (koordynacja i adiustacja),

Kaja Mikoszevska (projekt makiety i opracowanie graficzne, skład i łamanie).

Pomagali FACECI:

Marek Jannasz (redaktor serii), **Marek Kowalik** (korekta).

Zdjęcie na okładce: © iStock.com / Neustockimages

www.poradnikinaobcasach.pl

ISBN: 978-83-7892-167-7

ISBN wydania elektronicznego: 978-83-7892-249-0

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp.j., Warszawa 2014

[Kup książkę](#)

„Doświadczenie to nazwa, jaką nadajemy naszym błędom” – powiedział irlandzki pisarz i poeta Oscar Wilde.

Nie rozwiążemy za Ciebie wszystkich spraw, ale nauczymy Cię, jak się ustrzec przed bolesnymi błędami. Książka, którą oddajemy w Twoje ręce, przeprowadzi Cię bezpieczną stopą przez trudności dorosłego życia. Zaczynamy od dnia zaręczyn i idziemy dalej przez radosny dzień ślubu, narodziny dziecka, pierwszą umowę o pracę, kupno pierwszego mieszkania i pierwszej pralki na raty.

Zatrzymujemy się przy problemach ze zdrowiem, trudnych sytuacjach rodzinnych, takich jak rozwód, i sprawach spadkowych.

Nasz poradnik składa się z 10 rozdziałów. Każdy zawiera nie tylko najważniejsze informacje, ale też wzory dokumentów, statystyki, odpowiedzi na najbardziej palące pytania, wreszcie ciekawostki z życia sławnych ludzi i przykłady z literatury, filmu i seriali.

Nieznajomość prawa szkodzi. Dlatego proponujemy Ci szybki kurs z naszą książką. Tym przyjemniejszy, że napisany przez kobietę dla kobiet. Mamy nadzieję, że zdobędziesz doświadczenie, unikając błędów.

Katarzyna Klukowska

1. Małżeństwo

9

Dowiesz się, czym różni się ślub konkordatowy od cywilnego. Jakie dokumenty trzeba zgromadzić i jakich terminów dotrzymać. Piszemy też, jak zostać żoną obcokrajowca.

2. Praca

37

Zapoznasz się z rodzajami umów o pracę. Wyjaśnimy, dlaczego umowy o dzieło i zlecenia nazywane są śmieciowymi. Omówimy też rodzaje urlopów.

3. Nieruchomości

64

Dowiesz się, co sprawdzić, gdy kupujesz nowe mieszkanie, a co, gdy używane. Krok po kroku objaśnimy, jak się starać o kredyt hipoteczny. Znajdziesz tu też wzór umowy najmu.

4. Dziecko

86

Dziecko ślubne, nieślubne czy pozamałżeńskie musi mieć ojca, imię i nazwisko. Wyjaśnimy, gdzie załatwić formalności i ile urlopu rodzicielskiego Ci przysługuje.

5. Zakupy, raty, długi

109

Zapoznasz się z prawami konsumenta. Dowiesz się wszystkiego o reklamacjach i pułapkach zastawianych przez naciągaczy. Powiemy, ile naprawdę kosztuje kredyt konsumencki.

6. Zdrowie

129

Podpowiemy, jak wybrać lekarza rodzinnego, jak za darmo leczyć zęby i skąd wziąć skierowanie do sanatorium. Jeśli padłeś ofiarą błędu lekarskiego, dowiesz się, jak się starać o odszkodowanie.

7. Rozwód

148

Tu znajdziesz wzór pozwu rozwodowego i informacje, gdzie go złożyć i ile wynosi opłata sądowa. Powiemy, jak podzielić majątek i stare, małżeńskie długi oraz pozbyć się domowego oprawcy.

8. Alimony

179

Dowiesz się, jak się starać o alimenty na siebie i dzieci. Gdy tatuś nie płaci, ratunkiem może być Fundusz Alimentacyjny. Powiemy, czy mediacje mają sens. Wyjaśnimy, jak długo musisz łożyć na dorosłe dzieci.

9. Nasi bliscy się starzeją

197

Dowiesz się wszystkiego o rentach i emeryturach. Jeśli brakuje na czynsz, leki czy opał, podpowiemy, gdzie się starać o pomoc. Wyjaśnimy, dlaczego ubezpieczenie czasem jest dobrodziejstwem.

10. Dziedziczenie

220

Zapoznasz się z zasadami dziedziczenia ustawowego i testamentowego. Powiemy, kiedy i kogo można wydziedziczyć i jak zrobić zapis windykacyjny. Dowiesz się też, ile to kosztuje.

Wzory pism

Umowa o dzieło	61
Umowa zlecenie	63
Umowa najmu lokalu	82
Pozew o ustalenie ojcostwa	104
Pozew o zaprzeczenie ojcostwa	106
Oświadczenie o odstąpieniu od umowy o kredyt konsumencki	111
Wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży lub świadczenia usług zawartej na pokazie lub w domu klienta	118
Pozew o rozwód bez orzekania o winie	154
Pozew o rozwód wraz z wnioskiem o zabezpieczenie i wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych	166
Umowa – porozumienie małżonków o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywaniu kontaktów z dziećmi oraz wysokości płaconych alimentów po rozwodzie	194
Testament	226

Małżeństwo

ROZDZIAŁ 1.

„Małżeństwo to port w czasie burzy, częściej jednak burza w porcie” – powiedział kiedyś francuski satyryk Jean Petit-Senn. Zanim zaczniesz huśtać, lepiej się dobrze przygotować. Dorabiać się wspólnie czy dzielić wszystko na „moje” i „twoje”? Wziąć ślub cywilny czy konkordatowy?

Przyjąć nazwisko męża czy pozostać przy panieńskim? Szarpnąć się na ślub stulecia czy zorganizować kameralną imprezę? Wykorzystaj narzeczeństwo, by dobrze wszystko przemyśleć. A potem już tylko żyj długo i szczęśliwie...

Zaręczyny i narzeczeństwo

Twój chłopak ci się oświadczył. Przyjąłeś pierścionek, a teraz planujecie wesele. Pewnie wiesz, że okres między zaręczynami a ślubem nosi nazwę narzeczeństwo. I choć jest to instytucja niemal tak samo stara jak małżeństwo, to w polskim prawie nie występuje.

W dawnych wiekach zaręczyny były formą przypieczętowania kontraktu między rodzinami narzeczonych. Kontrakt z reguły był ustny, ale zawierał obowiązkowo, kto, kogo, kiedy poślubi i co z tego będzie miał.

Przypieczętowaniem umowy był pierścionek, najlepiej rodowy klejnot, który mężczyzna wręczał kobiecie. Historia zna przypadki, gdy z powodu zerwanych zaręczyn wybuchały wojny. Częściej jednak zgodnie z rzymską zasadą *pacta sunt servanda* (umów trzeba dotrzymywać) strony domagały się zadośćuczynienia finansowego.

Dzisiaj nikomu nie przyszłoby do głowy, by wystawiać rachunki za zerwane zaręczyny, co nie znaczy, że do tego nie dochodzi.

Musisz wiedzieć, że jeśli twój narzeczony się rozmyśli, to nie ma prawnego sposobu, by go do ślubu przymusić. Bo choć obiecał, że się z tobą ożeni, to brakuje przepisów, które pozwalają tę umowę wyegzekwować.

Z obietnicy zawarcia małżeństwa mogą jednak powstać pewne roszczenia finansowe. Jeśli poniosłeś wydatki w związku z planowanym ślubem, możesz sądowo domagać się ich zwrotu zgodnie z zasadą: „Zrywasz kontrakt? Proszę bardzo, ale zwróć koszty”.

Gdy to ty zerwiesz zaręczyny, niedoszły pan młody może żądać zwrotu подарunków, w tym pierścionka zaręczynowego.

Osobną kwestią jest, jeśli z powodu waszego rozstania utraciłeś jakieś korzyści. Co to może być?

Wyobraź sobie, że dziadkowie w prezencie ślubnym obiecali ci mieszkanie. Nie mogłaś się doczekać dnia ceremonii. Nie tylko miałaś zacząć nowe życie, ale jeszcze we własnym M!

Trzy miesiące przed ślubem twój narzeczony wyjechał do pracy w Anglii. Przysłał kartkę, że zmienił zdanie, nie chce wracać i się żenić. Razem z perspektywą ożenku prysnęła nadzieja na własne lokum.

Być narzeczoną twą

Badania dowodzą, że istnieje zależność między czasem trwania narzeczeństwa a jakością małżeństwa. Największą szansę na udane życie mają małżonkowie, których okres narzeczeństwa trwał 3–5 lat. Skrócenie lub wydłużenie tego okresu obniża szansę na satysfakcjonujący związek.

Bohaterowie literaccy, którzy zerwali zaręczyny

Michał Wołodyjowski, bohater sienkiewiczowskiej Trylogii, zwalnia Krzysię z danego sobie słowa. Czyni tak, gdy dowiaduje się, że wybranka kocha innego. Mały Rycerz woli błogosławić szczęściu Krzysi i Ketlinga, niż być przez nich przeklinany. Na szczęście szybko znajduje pocieszenie w ramionach Basi, czyli Hajduczka.

Przemysławiec Stanisław Wokulski, bohater *Lalki* Prusa, zwraca słowo Izabelli Łęckiej, gdy orientuje się, że ukochana nim pogardza. Prawda wychodzi na jaw w czasie podróży pociągiem, gdy Izabella – przekonana, że Wokulski nie zna języka angielskiego – romansuje ze Starskim, szydząc z narzeczonego. Gdy podróż dobiega końca, Wokulski, także po angielsku, oznajmia zaskoczonej Łęckiej, że odchodzi.

Jak wycenić krzywdę, zranione uczucia, zawiedzione nadzieje, urażone poczucie godności, piętno porzuconej narzeczonej? Najłatwiej domagać się zwrotu konkretnych wydatków (tym łatwiej, im więcej masz rachunków lub innych dowodów płaćności), potem naprawienia krzywdy moralnej, a na koniec dochodzić utraconych korzyści z małżeństwa.

Nie ma żadnych przepisów, które regulują, jak długo powinno trwać narzeczeństwo. Jednak musisz wiedzieć, że jeśli planujecie ceremonię świecką w urzędzie stanu cywilnego, będziecie musieli poczekać co najmniej miesiąc i jeden dzień. Tak mówi ustawa o aktach stanu cywilnego. Z ważnych względów jednak kierownik USC może zezwolić na wcześniejsze zawarcie małżeństwa. Jakie to względy?

Załóżmy, że twój narzeczoną miał poważny wypadek samochodowy. Obrażenia są tak poważne, że zagrażają jego życiu. Ty jesteś w ciąży.

Wkrótce na świat ma przyjść wasze dziecko. Narzeczonego chciałby, żebyś w razie jego śmierci dziedziczyła po nim majątek. Chciałby w ten sposób zabezpieczyć przyszłość swoją i dziecka. I to jest właśnie ten „ważny wzgląd”, który może przyspieszyć wasz ślub.

Skoro jesteśmy przy majątku, to powinnaś wiedzieć, że przed ślubem każde z narzeczonych gromadzi majątek, który jest jego odrębną własnością. Gdy wezmą ślub, mogą wstecznie rozszerzyć wspólnotę małżeńską o rzeczy kupione w narzeczeństwie.

Założmy, że masz mieszkanie po babci. Lokal jest w starej kamienicy, wymaga gruntownego remontu, na który cię nie stać. Twój narzeczonego nie ma mieszkania, ale dysponuje gotówką. Chciałby, żebyście wspólne życie rozpoczęli w odremontowanym mieszkaniu. Z własnej kieszeni zapłacił za wymianę podłóg, instalacji elektrycznej, nową glazurę, terakotę i sprzęt AGD.

Mimo nakładów, które poniósł, mieszkanie nadal jest tylko twoje. Możesz to zmienić, podpisując u notariusza odpowiedni dokument, dzięki któremu twój narzeczonego stanie się współwłaścicielem lokalu.

Pamiętaj jednak, że gdyby wasze małżeństwo się rozpadło, będziesz musiała spłacić męża z połowy mieszkania albo sprzedać je i podzielić się z nim pieniędzmi.

Intercyza

Trzeba zacząć od tego, że intercyza to dokument, który narzeczeni podpisują przed ślubem. W trakcie trwania małżeństwa można sporządzić umowę o zniesieniu wspólności ustawowej, czyli rozdzieleniu majątków. Mało kto jednak rozróżnia te dokumenty i oba nazywa tak samo: intercyza.

Intercyza powoduje, że małżonkowie nigdy nie dorobią się wspólnego majątku. Zawsze będzie między nimi podział na „moje” i „twoje”, chyba że na jakimś etapie rozwiążą intercyzę albo zmienią jej zakres. Wtedy połączy ich wspólność majątkowa.

Nawet jeśli podpiszecie intercyzę na długo przed ślubem, to i tak zacznie obowiązywać w dniu zawarcia przez was małżeństwa. Każde z was zachowa majątek odrębny, a gdy kupicie coś wspólnie, np. mieszkanie, to w zależności od tego, ile kto wyłożył pieniędzy, tyle dostanie w nim udziałów. Każde z was będzie mogło dysponować swoim udziałem wedle uznania, np. sprzedać lub darować bez pytania o zgodę drugiego udziałowca.

Ważne!

Intercyzę sporządza się u notariusza. Jej koszt to kilkaset złotych.

Rozdzielność po ślubie

Gdy już jesteście małżeństwem, także możecie rozdzielić wasze majątki. Możecie to zrobić całkowicie albo w sposób ograniczony. Na czym polega różnica?

Załóżmy, że masz panieńskie mieszkanie po babci. Wynajmujesz je, a dochód z najmu dokładasz do małżeńskiej kasy. Mąż jest utracjuszem, więc w domu wiecznie brakuje pieniędzy. Dlatego postanowiłaś ocalić chociaż te parę groszy, które uzyskujesz z najmu. Ograniczenie wspólności majątkowej może brzmieć tak: „Ja, żona, postanawiam, że

Pamiętaj!

Umowę o rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej sporządza notariusz. Koszt: kilkaset złotych.

dochody z najmu mieszkania po babci nie będą zasilać budżetu małżeńskiego, lecz będą stanowić mój odrębny dochód”.

Możesz też przeprowadzić całkowitą rozdzielną majątkową. Opłaca się to zwłaszcza wtedy, gdy każde z was prowadzi własną działalność gospodarczą. W razie kłopotów odpowiada tylko majątkiem osobistym, a nie wszystkim, czego się wspólnie dorobiliście.

Pamiętaj!

Ograniczenia wspólności majątkowej nie możesz zastosować np. do swojej pensji, która będzie normalnie wpływać na wasze wspólne konto i zasilać domowy budżet.

Musisz jednak wiedzieć, że całkowita rozdzielną małżeńska jest krzywdząca wtedy, gdy mąż zarabia, a żona zajmuje się prowadzeniem domu

Zalety i wady rozdzielną majątkowej

Korzyści:

- samodzielnie i w sposób nieograniczony możesz zarządzać własnym majątkiem;
- nie odpowiadasz za długi współmałżonka;
- jeśli podejmiecie decyzję o rozwodzie – podział majątku będzie łatwy i szybki.

Wady:

- nie możecie się wspólnie rozliczać z fiskusem;
- podpisana za późno nie chroni przed odpowiedzialnością za długi współmałżonka;
- gdy pójdziecie po kredyt, bank będzie oceniał waszą zdolność oddzielnie, a więc mniej korzystnie.

i wychowywaniem dzieci. Gdyby doszło do rozwodu, on zachowa majątek, a ona zostanie z niczym.

Poza wszystkim małżonkowie, którzy nie mają wspólności majątkowej, nie mogą się wspólnie rozliczać z fiskusem, a wdowa traci prawo do tzw. wdowiej renty.

Co jest majątkiem osobistym, a co wspólnym

Majątek osobisty stanowią darowizny, spadki lub zapisy testamentowe przekazane przed ślubem lub uzyskane w trakcie małżeństwa, chyba że wolą darczyńcy lub testatora było, by trafiły do obojga małżonków, udziały w spółce cywilnej, nagrody w konkursach, np. literackim, prawa autorskie i pokrewne (np. patenty), ale już same honoraria lub tantiemy zasilają wspólny budżet, przedmioty majątkowe służące zaspokajaniu wyłącznie osobistych potrzeb jednego z małżonków, np. wózek inwalidzki, sprzęt rehabilitacyjny, ale też ubranie; prawa niezbywalne, np. prawo dożywocia, pieniądze z polisy ubezpieczeniowej, odszkodowanie lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

Majątek wspólny stanowią pensje, honoraria, wynagrodzenia z umów-zleceń i o dzieło, dom kupiony z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży kawalerskiego mieszkania męża (panieńskiego mieszkania żony), odsetki z lokat bankowych męża, który dostał pieniądze w darowiźnie, a także dochody z najmu panieńskiego mieszkania żony, oszczędności zgromadzone na rachunkach OFE lub pracowniczego funduszu emerytalnego.

Rozdzielność sądowa

Jeśli nie podpisaliście intercyzy przed ślubem ani rozdzielności po ślubie, a postępowanie twojego męża zagraża bezpieczeństwu finansowemu rodziny (alkoholizm, hazard, podejrzane interesy), możesz się zwrócić do sądu rejonowego, właściwego dla waszego miejsca zamieszkania, by podzielił was majątkiem.

Do pozwu musisz dołączyć załączniki: odpis aktu małżeństwa, odpis aktu urodzenia dzieci, wyrok sądu przyznającego dzieciom alimenty, wezwania do zapłaty, które wręczyli ci wierzyciele. Należy też zgłosić świadków, którzy potwierdzą, że mąż jest utracjuszem i obibokiem. Pozew możesz złożyć osobiście w biurze podawczym sądu lub wysłać listem poleconym (zachowując dowód nadania).

Gwiazdy, które zerwały zaręczyny

Julia Roberts i Kiefer Sutherland – to był jeden z najgłośniejszych romansów lat 90. XX wieku. Na trzy dni przed ślubem aktorka odwołała ceremonię. Mówi się, że powodem rozstania był ponoć wieczór kawalerski jej wybranka, na którym bawił się namiętnie w towarzystwie innych kobiet.

Julia Roberts i Dylan McDermott – poznali się na planie filmu „Stalowe magnolie”. Aktor zagrał męża Julii. Miłość z planu filmowego przeniosła się do realu, ale Julia szybko zerwała zaręczyny. Aktorka uciekała nie tylko od prawdziwych narzeczonych, ale też zagrała uciekającą sprzed ołtarza pannę młodą w filmie pod takim właśnie tytułem.

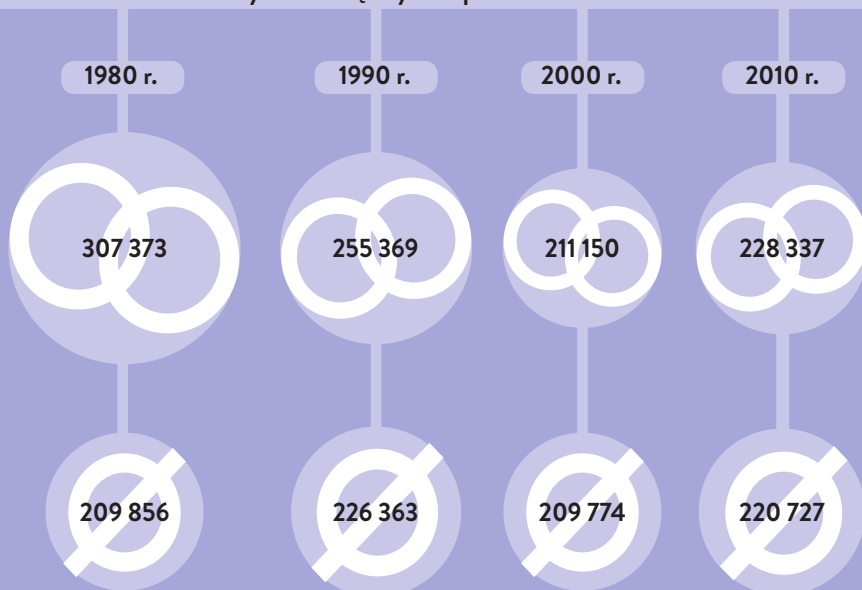
Jennifer Lopez i Ben Affleck – rozstali się na cztery dni przed ślubem. Winą obciążyli media, które podobno nie chciały uszanować ich prywatności.

Rozwód i separacja

Po rozwodzie lub ogłoszeniu przez sąd separacji wspólność majątkowa między małżonkami ustaje automatycznie. Teraz trzeba majątek podzielić. Możesz to zrobić w każdym czasie, nawet wiele lat po rozstaniu. Takie roszczenie się nie przedawnia. Jeżeli relacje z eksmężem nie są najgorsze, możecie to zrobić przed notariuszem. Jeśli o porozumieniu nie ma mowy – pozostaje droga sądowa. Wniosek o podział majątku powinnaś wysłać do sądu rejonowego, właściwego dla położenia majątku, np. mieszkania. Jeśli wasz dorobek stanowi kilka działek i dwa mieszkania w różnych miastach (władztwo kilku sądów), wybór sądu zależy od ciebie.

Statystyka małżeńska

Liczba małżeństw zawartych i rozwiązanych (z powodu śmierci lub rozwodu)

źródło: GUS

Gwiazdy, które zerwały zaręczyny

Anna Czarторыska i Piotr Adamczyk – rozstali się, mimo pierścionka zaręczynowego i wstępnych zaproszeń dla przyjaciół na huczne wesele. Dziś Anna Czarторыska jest żoną Michała Niemczyckiego, a Piotr Adamczyk ożenił się z Kate Rozz.

Paris Hilton i Paris Latsis – rozstali się, gdyż dziedziczka fortuny Hiltonów nie była gotowa do małżeństwa.

Audrey Hepburn – początkująca aktorka zerwała zaręczyny z kolegą po fachu, jak mówiła – miłością jej życia, by kontynuować karierę artystyczną. Potem dwukrotnie wyszła za mąż i dwukrotnie się rozwodziła. Ostatnie lata życia spędziła u boku holenderskiego aktora, z którym nie miała ślubu.

Szwedzka **księżniczka Madeleine** w 2010 r. zerwała zaręczyny z **Jonasem Bergstromem**. Powód? Romans narzeczonego z norweską studentką. Trzy lata później Jonas ożenił się z przyjaciółką Madeleine, Stephanie.

Ślub cywilny

Udziela go kierownik urzędu stanu cywilnego, a w wyjątkowych przypadkach – wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Kiedyś ślub cywilny był obowiązkowy, dziś większość par wybiera ślub konkordatowy.

Zanim zagrają ci marsz Mendelssohna, musisz zgromadzić i dostarczyć do USC kilka dokumentów. Będą to:

- oryginał aktu urodzenia lub jego skrócony odpis (jest ważny bezterminowo, w mniejszych urzędach wydawany jest od ręki, w większych trzeba czekać 2–3 tygodnie);

- dowód osobisty (udostępniany urzędnikowi do wglądu);
- dowód uiszczenia opłaty (ok. 80 zł).

Jeśli jesteś wdową i po raz kolejny bierzesz ślub, musisz przedstawić skrócony odpis aktu zgonu męża.

Jeśli natomiast jesteś rozwódką, potrzebny będzie skrócony odpis aktu małżeństwa z adnotacją, że zostało rozwiązane w drodze rozwodu, ewentualnie prawomocny odpis sądowego orzeczenia rozwodu.

Jeżeli twoje poprzednie małżeństwo zostało unieważnione, musisz okazać skrócony odpis aktu małżeństwa z adnotacją o jego unieważnieniu lub prawomocny odpis sądowego unieważnienia małżeństwa.

Jeśli twoja córka nie ma jeszcze ukończonych 18 lat, ale z powodu ciąży musi niezwłocznie stanąć na ślubnym kobiercu, powinna mieć prawo-

Najdroższe śluby

Piłkarz **David Beckham** i piosenkarka **Victoria Adams** pobrali się w czerwcu 1999 r. na zamku Luttrellstown w pobliżu Dublina. Ceremonia kosztowała 800 tys. dol.

Piosenkarka **Madonna** i reżyser **Guy Ritchie** pobrali się w listopadzie 2000 r. w szkockim zamku Skibo. Wśród gości byli m.in. Gwyneth Paltrow, Rupert Everett, Sting i Trudie Styler. Panna młoda miała suknię projektu Stelli McCartney. Impreza kosztowała 1,5 mln dol. Para jest już po rozwodzie.

Aktorska para **Brad Pitt** i **Jennifer Aniston** wzięli ślub w czerwcu 2000 r. Ceremonia odbyła się w Malibu i kosztowała milion dolarów. Wśród 200 zaproszonych gości bawili się m.in. Cameron Diaz, Salma Hayek, Courtney Cox i David Schwimmer. Para rozwiódła się w 2005 r.

mocne postanowienie sądu, zezwalające na zawarcie małżeństwa. Dla mężczyzn nie przewidziano wyjątków. Kandydaci na mężów muszą być pełnoletni.

Do urzędu stanu cywilnego trzeba się wybrać najpóźniej na miesiąc i jeden dzień przed planowanym ślubem. Tyle bowiem wynosi ustawowy okres oczekiwania – pisaliśmy o tym przy okazji zaręczyn i narzeczeństwa.

W dużych miastach w najbardziej „obłożonych” terminach, jak Boże Narodzenie lub Wielkanoc, zdarzają się kolejki, dlatego termin ceremonii należy rezerwować z dużym wyprzedzeniem.

Dobrze, abyś wiedziała, że w urzędach stanu cywilnego nie obowiązuje rejonizacja, co oznacza, że możesz wziąć ślub w dowolnym urzędzie na terenie całego kraju.

Czy wiesz, jak brzmią słowa przysięgi w urzędzie stanu cywilnego?

Zaczyna Pan Młody:

„Świadomy praw i obowiązków wynikających z założenia rodziny, uroczyście oświadczam, że wstępuję w związek małżeński z (imię Panny Młodej) i przyrzekam, że uczynię wszystko, aby nasze małżeństwo było zgodne, szczęśliwe i trwałe”.

Po Panu Młodym te same słowa powtarza Panna Młoda:

„Świadoma praw i obowiązków wynikających z założenia rodziny, uroczyście oświadczam, że wstępuję w związek małżeński z (imię Pana Młodego) i przyrzekam, że uczynię wszystko, aby nasze małżeństwo było zgodne, szczęśliwe i trwałe”.

Jak powinnaś się przygotować do wizyty w USC?

Przede wszystkim zastanów się, jakie nazwisko będziesz nosić po ślubie: panieńskie, mężowskie czy podwójne. Jakie nazwiska będą nosić wasze dzieci?

Po drugie – musisz znać nazwiska świadków. Do zawarcia małżeństwa potrzebnych jest dwoje świadków. Muszą być pełnoletni, płęć nie ma

Ach, co to był za ślub! Czyli wielkie wesela sławnych ludzi

Harrison Ford i Calista Flockhart – para aktorska wzięła kameralny ślub w prywatnej posiadłości gubernatora stanu Nowy Meksyk, który osobiście im pobłogosławił. Podobno Ford wystąpił tego dnia w dżinsach, a Calista w białej, letniej sukience.

Megan Fox i Brian Austin Green – amerykańska aktorka i modelka, uważana za najseksowniejszą kobietę świata, zdecydowała, że wezmą ślub na hawajskiej plaży. Uroczystość była wyjątkowo kameralna – towarzyszył im tylko syn Austina, Cassius.

Julianne Moore i Bart Freundlich – ona, znana aktorka, on, reżyser i scenarzysta, wzięli sekretny ślub w 2005 r. Do tego stopnia sekretny, że nie wiadomo dokładnie, gdzie ceremonia się odbyła.

Kate Winslet i Ned Rocknroll – na ślubnym kobiercu stanęli w 2012 r. Uroczystość udało się zachować w tajemnicy. Wiadomo jedynie, że pannę młodą do ołtarza poprowadził jej przyjaciel, Leonardo DiCaprio.

Daniel Craig i Rachel Weisz – nie wiadomo, jak wyglądał ślub agenta 007 oraz ślicznej Rachel. Para powiedziała sobie „tak” w 2011 r. w towarzystwie zaledwie czterech osób: córki Craiga, syna Rachel oraz dwojga przyjaciół.

znaczenia. Przyjęto się, że świadkiem pana młodego jest mężczyzna, a świadkiem panny młodej – kobieta. Równie dobrze jednak może to być dwóch mężczyzn lub dwie kobiety.

Świadkowie powinni się zgłosić do USC na 15 min przed ceremonią – koniecznie z dowodami osobistymi.

Z ustawy o aktach stanu cywilnego wynika, że dla powagi uroczystości ślub powinien się odbyć w gmachu USC. Z wyjątkowych, „uzasadnionych przyczyn” może się odbyć w każdym innym miejscu. Dla większości urzędów takim powodem jest choroba. Zdarza się, że ślub odbywa się w domu, szpitalu lub nawet w hospicjum.

Co w przypadku, gdy oboje jesteście zdrowi, ale chcielibyście mieć niezwykły ślub w plenerze? W jakimś urokliwym dworku, pięknym ogrodzie, na plaży, a może na leśnej polanie? Jak przekonać urząd, by zgodził się na ślub w takiej scenerii?

Nie będzie łatwo, ale spróbować można. Napisz pismo do kierownika USC, w którym wyjaśnisz, dlaczego wasz ślub powinien się odbyć poza murami urzędu. Powody mogą być różne, a wśród nich np. zbyt mała sala urzędu ślubów – twoi goście tam się nie pomieszczą i będą marznąć/moknąć/stać w upale na zewnątrz (niepotrzebne skreślić). Albo brak należytej oprawy muzycznej – nie satysfakcjonuje was marsz weselny z odtwarzacza. Chcielibyście, by ceremonię uświetnił występ kwartetu smyczkowego. Powodem może też być wygląd gmachu USC. Od lat

Pamiętaj!

Kierownik USC nie może przyjmować żadnych dokumentów notarialnych, sądowych dotyczących spraw majątkowych ani czynić adnotacji o intercyzie w akcie małżeństwa.

nieremontowany odstrasza swoim widokiem i mąci wyjątkową i romantyczną atmosferę tego dnia.

Koniecznienie dopisz, że wybrane przez was miejsce zaślubin licuje z powagą ceremonii, jest czyste, schludne, wyposażone w stół, na którym znajdzie się miejsce na godło państwowe i znak urzędu.

Ślub kościelny, czyli konkordatowy

Trzeba zacząć od tego, że ślub kościelny to nie to samo, co konkordatowy.

Do 1998 r. ślub cywilny był w Polsce obowiązkowy. Gdy narzeczeni byli osobami wierzącymi, mogli też wziąć ślub w kościele. Ksiądz odnotowywał wydarzenie w księgach parafialnych, ale urzędów świeckich o tym nie informował.

Od czasu porozumienia pomiędzy Stolicą Apostolską a państwem polskim narzeczeni mogą wziąć ślub konkordatowy (połączenie ślubu cywilnego z kościelnym).

Aby zawrzeć związek konkordatowy, musicie się zgłosić do kancelarii kościoła, by zarezerwować datę ślubu. Nie może to być, jak w przypadku urzędu stanu cywilnego, dowolnie wybrany kościół, ale parafia jednego z was. Gdy oboje jesteście studentami i marzy wam się ceremonia w kościele akademickim, musicie mieć tzw. licencję na ślub, czyli zezwolenie od proboszcza ze swojej parafii.

Statystyka małżeńska

Śluby cywilne

73 453

130 397

Śluby wyznaniowe

dane z 2012 r.

Za licencję trzeba zapłacić „co łaska”, zwykle 100–150 zł.

Sam ślub też kosztuje – w zależności od parafii od 300 do 600 zł. Osobno trzeba opłacić organistę (100–200 zł) oraz dekorację kościoła (50–100 zł). Decydując się na własną oprawę muzyczną, niewiele oszczędzacie, bo organiście i tak należy się rekompensata.

Zanim staniecie na ślubnym kobiercu, powinniście odbyć kurs przedmałżeński. Konferencja Episkopatu Polski zaleca, by takich spotkań odbyło się przynajmniej 10. Każda parafia ma obowiązek je organizować, choć narzeczeni mogą wybrać dowolny kościół, a nawet przyspieszony kurs weekendowy. Ukończenie kursu dokumentuje specjalne zaświadczenie.

Trzeba też zebrać niezbędne do ślubu dokumenty:

- świadectwo chrztu
Zaświadcza ono, że kandydat na małżonka jest członkiem Kościoła oraz że nie ma żadnych przeszkód uniemożliwiających zawarcie związku (wcześniejsze małżeństwo, śluby zakonne lub kapłańskie).

Najdroższe śluby

Aktorka **Elizabeth Taylor** poślubiła 20 lat pracownika budowlanego **Larry'ego Fortensky'ego** w październiku 1991 r. To było jej ósme małżeństwo. Ślub odbył się w posiadłości Michaela Jacksona, Neverland. Wśród 150 gości byli Liza Minnelli, Eddie Murphy i Nancy Reagan. Impreza kosztowała 2 mln dol. Para rozwiódła się 5 lat później.

Uwaga!

Metryka chrztu ważna jest tylko sześć miesięcy od daty wystawienia.

Gdy przedstawienie świadectwa chrztu z jakiegoś powodu jest niemożliwe, zastąpi je zeznanie przynajmniej jednego wiarygodnego świadka, np. rodzica chrzestnego.

- **świadectwo bierzmowania**
Zazwyczaj adnotacja o przyjęciu sakramentu bierzmowania znajduje się w metryce chrztu. Jeśli jedno z narzeczonych nie było bierzmowane, musi nadrobić zaległość jeszcze przed ślubem. Wiele parafii organizuje bierzmowania dla dorosłych. Wcześniej jednak trzeba pobierać nauki.
- **świadectwo zgonu współmałżonka**
Gdy na ślubnym kobiercu staje wdowa lub wdowiec, muszą przedstawić metrykę śmierci współmałżonka, sporządzoną przez proboszcza na podstawie wpisów w parafialnej księdze zmarłych.

Królewskie śluby

Ślub stulecia w **Wielkiej Brytanii**: brytyjski następca tronu książę William poślubił Kate Middleton. Działo się to w opactwie Westminster w Londynie w kwietniu 2011 r. Na uroczystości ślubne przybyło ponad 2 tys. gości, w tym koronowane głowy z całej Europy, wielu premierów, gubernatorów, korpus dyplomatyczny, a także gwiazdy filmu i estrady, m.in. Elton John, Victoria i David Beckhamowie, Rowan Atkinson, a przebieg wydarzenia telewizja BBC transmitowała do 180 krajów na świecie.

Duński następca tronu książę Frederik poślubił dziewczynę z ludu, Australijkę Mary Donaldson. Ceremonia odbyła się w 2004 r. w kopenhaskiej katedrze. W uroczystościach weselnych wzięło udział ponad 700 gości, w tym rodziny królewskie z Norwegii i Szwecji, a także japoński następca tronu książę Naruhito. Para ma czworo dzieci, w tym dwoje bliźniąt.

- dane świadków
Kościół wymaga, by byli katolikami. Nie mogą to być osoby żyjące w związkach niesakramentalnych lub takie, które nie przyjęły sakramentu bierzmowania.
- dowody osobiste
- zaświadczenie z USC o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa

Na minimum trzy miesiące przed planowanym terminem ślubu, z kompletem dokumentów w rękę, musicie się zgłosić do parafii, w której uroczystość ma się odbyć. Wtedy zostanie sporządzony protokół przedślubny. Oprócz części jawnej zawiera on też pytania, na które przyszli małżonkowie odpowiadają osobno, by wykluczyć wszelkie przeszkody uniemożliwiające zawarcie związku.

Po spisaniu protokołu w waszych parafiach przez dwa tygodnie wywieszane są tzw. zapowiedzi. W mniejszych parafiach, gdzie ślubów jest mniej, księża ogłaszają zapowiedzi ustnie, po dwóch kolejnych niedzielnych mszach św. Jeśli w ciągu sześciu miesięcy od ogłoszenia zapowiedzi nie dojdzie do zawarcia małżeństwa, zapowiedzi trzeba powtórzyć. W wyjątkowych przypadkach proboszcz może udzielić dyspensy od zapowiedzi. Musi jednak wystąpić z prośbą do biskupa.

Królewskie śluby

Król **Holandii** Willem Alexander 12 lat temu poślubił Argentyнкę Maximę. Ślub odbył się w cieniu kontrowersji, gdy wyszło na jaw, że ojciec panny młodej był ministrem w rządzie wojskowej junty, która krwawo rozprawiała się z przeciwnikami politycznymi. Aby nie zaognić sytuacji, ojciec Maximy nie wziął udziału w ceremonii. Sama księżniczka dzięki urokowi osobistemu szybko podbiła serca Holendrów. Para ma trzy córki.